

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

VOL. LXI

Price 15c

Chicago, Ill. — Pirmadienis, Kovas-March 22 d., 1976 m.

NO. 69

NELEIS JUODŽIAMS VALDYTI RODEZIJOS

PATTY HEARST KALTA, LAUKIA TEISMO SKIRIAMOS BAUSMĖS

Prisiekusieji teisėjai nepatikėjo josios pasiaiškinimais ir atsisakymas aiškintis

SAN FRANCISCO, Kal. — Prisiekusiųjų teismas, dvylika valandų svarstęs Patty Hearst bylą, pripažino ją kalta. Teisėjas Oliver J. Carter padėjo teisėjams ir paskyrė balandžio 19 dieną sprendimui paskelbti.

Prisiekusieji teisėjai pasisakė, kad visi buvo vienos nuomonės. Jie patikėjo teismo sprendimui, jiems nepatiko josios atsisakymas liudyti, kad ji pati sau nepakenkė, užtat ji pripažinta kalta.

Teisėjai pripažino, kad ji buvo pagrobta, prievartauta, bet teismas ejo apie banko apipilimą, kuriame ji pati dalyvavo.

Labai nusiminęs advokatas Bailey

Patricia Hearst ramiai išklauzė prisiekusiųjų teisėjų sprendimą, bet josios sesuo ir motina apsišarojo. Teismo sprendimas buvo labai susijaudinęs, kai buvo paskelbtas sprendimas. Jis buvo šitoks, kad ji bus pripažinta nekaltu, bet teisėjai kitaip į visą reikalą pažūrėjo.

Labiausiai nusiminęs buvo Patriciajos advokatas P. Lee Bailey. Jis yra išgarsėjęs kaip geriausias gynėjas. Jam pavyko išgelbėti nuo bausmės kelis labai garsius vyrus, tuo tarpu šią bylą jis pralaimėjo.

Bylai paruošti jis sutraukė daug advokatų ir stenografų, išleido stambias sumas pinigų, bet nepajėgė įtikinti teisėjų jaunos moters nekaltumu.

Bylą laimėjo prokuroras Browning Jr.

Bylai gerai buvo pasiruošęs valstybės gynėjas James I. Browning Jr. Jis turėjo kelis gerus bendradarbius, atidžiai sekusius visą bylos eigą ir kaltinamosios pareiškimus.

Prokuroras Browning Jr. keliais atvejais pabrėžė, kad sprendžiama paprastas užpuolimas ant banko, kurie kiekvieną metų vis dažnėja. Jis stūmė į šalį visus kitus išvedžiojimus, bet prašė teisėjus kreipti dėmesį į auskalstamus faktus ir prašė teisamą bausmę. Teisėjai gali paskirti aukščiau 35 metų bausmę, bet gali paleisti be kalėjimo bausmės, sąlyginiai.

JAV doleriais perkasi draugus

Vašingtonas. — JAV valstybės departamentas rengiasi padėti Mozambiko vyriausybei išlyginti nostolius, kurie gavo si Rodezijoje apšaudant Mozambiko pasienį. Taipgi JAV pasiūlydavo pagalbą Zambijos vyriausybei, neatsižvelgiant, kad Zambijos atstovas Jungtinės Tautos balsavęs prieš Amerikos ir jos draugų reikalus. Tą

IS VISO PASAULIO

Remia Jugoslaviją

BELGRADAS. — Dow Chemical Co. praneša, kad finansuoja petrochemikalų įmonės statybą 750 mil. dol. sumoje.

Įmones, kurių iš viso bus pastatyta 10, numatyta statyti Adrijos jūros pakrastyje.

Nigerija varžo alyvos gamybą

LAGOS. — JAV alyvos bendrovės daugiausia neapdirbtos žemės alyvos įsiveža iš Saudi Arabijos, Venecuelos, ir Nigerijos. Dabargi Nigerija yra nusistatčiusi visas svetimų bendrovių alyvos įmones bei šulinius suvalstybinti.

Rodezija samdo savanorius

LONDONAS. — Sunday Telegraph praneša, kad Rodezija ieško ir samdo Pietų Afrikoje ir Anglijoje britus kareivius ir laukinius. Jie turės kariauti su juodųjų partizanais Rodezijoje ir jiems už tai bus mokama 200 dolerių į savaitę.

Viena savanorių grupė iš Anglijos jau yra išskridusi į Rodeziją. Kiti atsiranda Rodezijoje pavieniai.

Nemalonus klausimas

BANKOKAS. — JAV yra įsirengusios Tailandijoje elektroninį stebėjimo ir sekimo punktą, kurio pagalba ji surenka žinias iš raudonosios Kinijos, Vietnamo ir iš kitur.

Tailandijos vyriausybė nori, kad Amerikos elektroninį sekimo punktą perimtų savo žinion. JAV dabar nežino kaip pasielgti: jei ji nesutiktų su Tailandijos reikalavimais, tuomet Tailandija gali įsakyti amerikiečiams ir 3,000-čių vyrų Amerikos kariuomenės daliniui išsinešinti iš Tailandijos, arba, priešingai, neįtekti elektroninio sekimo punkto.

Panamerikos konferencija

BOGOTA. — Kovo 24-27 dienomis susirenka Panamoje Panamerikos kelių statinės valstybės, kurios svarstys kelio Darien ruožo statybos klausimą. Kaip žinia, Darien kelio ruožas sudaro Costa Ricos ir Panamos teritorijos sunkiausias gamtos atžvilgiu žemės gabalas, kuriame negyvenama.

zanija gausianti iš Amerikos maisto ir vaistų.

Amerikos valstybės departamentas palaiko santykius su Pietų Afrikos nacionalistų grupėmis, kuri stengiasi įvesti juodųjų daugumos valdymą Rodezijoje, Namibijoje ir Pietų Afrikoje.

Rochesteryje, Kodako laboratorijose chemikai specialistai uždarė vitamino A rūgštį, reikalingą mokslinėms medicinos tyrimams. Vienas šios rūgšties gramas yra keturis kartus brangesnis už aukso, bet jis būtinai reikalingas mokslo tyrimams. Kodako laboratorijose pagaminama daugiau negu 6,000 įvairių organinių chemikalų, būtinai reikalingų mokslo įstaigoms Amerikoje ir kitose pasaulio vietose.

JORDANIEČIŲ KOVA PRIEŠ OKUPACIJĄ

JERUZALĖ. — Iš naujo Jordano vakarinė dalis pradeda sukilti prieš Izraelio jų teritorijos okupaciją. Jau ištisus mėnuo, kai riaušinininkai arabai akmenimis apmėto izraelitų vežimus, ir protesto ženklui uždarinėja mokyklas ir krautuves visoje okupuotoje Jordano vakarinėje dalyje.

Izraelio kareiviai praeitą savaitę šautuvų šūviais sužiedė tris arabų jaunuolius, apiktus prie užbarikaduoto kelio iš Jeruzalės į Jericho. Sužeistieji buvo 14 metų mergaitė, 11 metų berniukas ir 18 metų jaunuolis. Tai skaitoma rimčiausiu incidentu.

Sešių dienų su arabais 1967 metais Izraelis pagrobė 2,300 keltuvinių mylių Jordano teritorijos Jordano upės vakarinėje pusėje kartu su Jeruzalės miestu arabams priklausiusia dalimi. Penkių arabų miestelių okupuotoje teritorijoje burnistrai atsisakė savo pareigų, protestuodami prieš izraelitų žiaurią elgseną su demonstruojančiais studentais. Izraelis teisinai, kad jėga vartojas tik atvejais, kai demonstrantai pradeda įkariuotinę mirtį ir karmą. "Svėta tiesa nuo A iki Z yra, kad niekas valdžiai nepasidavė, ir todėl teritorijoje nenori Izraelio, ir dėlto riaušės užėmė ir prieš, kiekvieną kartą rimtesnės ir piktesnės, kol išvirs į visuotinį sukilimą", pasakė Amnon Kapulnik, Izraelio arabų reikalų ekspertas.

Lordas Snowdon - atskirtas nuo žmonos

Londonas. — Anglijos karalienė Elizabeth, sesuo Margaretos Snowdon, oficialiai raštu paskelbė kovo 19 d., kad Margareta ir jos vyras fotografas ir lordas Earl Snowdon, išgyvenę kartu 16 m., juridškai skaitysis išsiskyrę, bet anglikonų bažnyčios kanonų dėsniais jie ir toliau skaitysis vedę.

Lordai Snowdon turi du vaikus — 14 m. Viscont Linley ir 11 m. Lady Sarah Armstrong — Jones. Jų išsiskyrimas — didelė sensacija Anglijoje. Ne mažesnę, kaip kadaise Anglijos karaliaus, Edvardo VIII išsivadėjimas sosto, kai jis vedė bostonišką amerikietę.

Darbininkų teisės Vokietijos įmonėse

Bonna. — Nuo 1951 m. vakarų Vokietijos angliakasiai ir plieno darbininkai turėjo valdymo teisę kasyklų ir plieno fabrikuose. Dabar, kovo 18, vakarų Vokietijos parlamentas, Bundestag, 391 balsų prieš 22, tokią pat valdymo teisę suteikė ir visiems kitiems įmonių darbininkams, jei įmonėje dirma mažiau 2.000 darbininkų. Vakarų Vokietijos parlamento priimtas įstatymas, tvarką įmonės ir darbininkų santykius, pradės veikti nuo š. m. liepos 1 d.

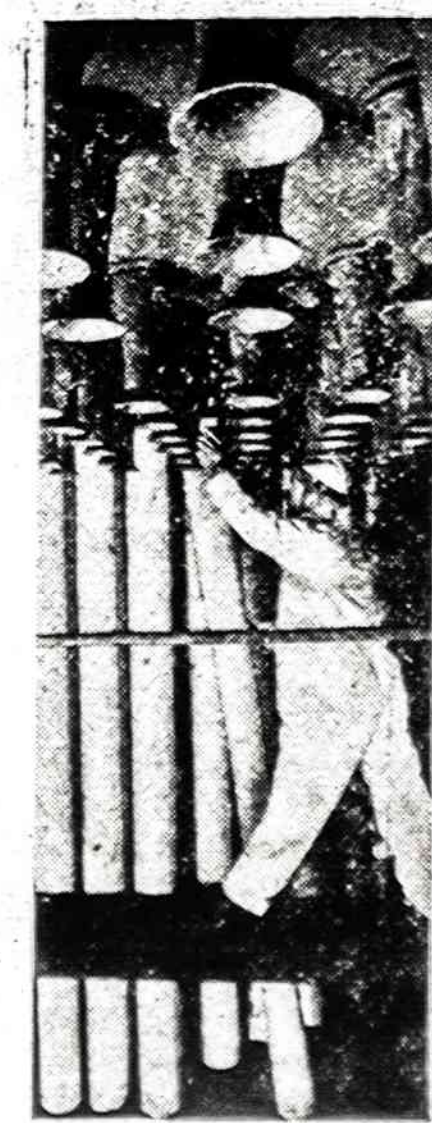
Gi Šveicarijos piliečiai balsavimo keliu kovo 21 d. priims arba atmes konstitucijos priedą, kuris suteiks federalinei valdžiai galią leisti įstatymus tvarkantiems darbininkų ir darbdavių teises. Numatoma, kad Šveicarijos darbininkams bus suteikta teisė spresti keičiant įmones vietą, uždarančią įmonę, atleidžiant darbininkus ir paskirstant įmonės pelną.

Šveicarijos darbdaviai kaltina darbininkų unijas, kad jos nori atsisakyti nuo laisvo ūkio ir socializuoti įmones.

Laisvi kaliniai jankiai

Beirutas. — Libane vykstančios civilinės riaušės suteikė progą, daugeliui kalinių išsilausti ir pabėgti iš kalėjimų, kurių tarpe išsilausino ir 14 jaunų amerikiečių, vaikinai ir dvi mergaitės, kurie bandė pabrėžti kompiuteriję išvežti į Ameriką 2.200 svarų hasišo — narkotikų. Jie buvo sučiupę ir nuteisti 3 m. kalėjimo bausme.

Amerikos pasiuntinybė stengiasi jiems padėti išvykti iš Libano kadangi jie nėra nuteisti pagal Amerikos įstatymus.

Amerikos aliuminijaus bendrovė pagaminimo didelių filtrus aliuminijaus dalelėmis įtraukti, kad nesudarytų pavojaus sveikatai. Aliuminijaus bendrovės bėje, kad jų produktas nebūtų ištermus iš statybos, kaip statinamas asbestas.

PREMJERAS SAKO, JOG TAI YRA KRAŠTO VIDAUS REIKALAS

Smith apskaičiavo, kad baltieji dar valdys bent tūkstantį metų

SALISBURY, Rodezija. — Į dabartinę Rodezijos vyriausybę daromas nepaprastai didelis spaudimas ne tik krašto viduje, bet ir iš užsienio, bet premjeras Ian Smith pareiškė, kad Rodezijos juodžiai dar nevaldys. Jis apskaičiavo, kad minėtos valstybės juodžiai nevaldys dar bent tūkstantį metų.

Dabartiniu metu Rodezijoje yra kiek daugiau negu ketvirtadalis milijono baltų, kurie valdo kraštą ir ūkius, ir yra veik šeši milijonai juodžių, kurie neturi teisės į krašto administraciją, bet premjeras Smith pareiškė, kad jie tokios teisės tuo tarpu negaus. Premjeras pustrėčio mėn. vedė pasitarimus su juodžių vadu Joshua Nkomo, bet jiedviem nepavyko susitarti.

Mozambikas uždarė visas Rodezijos rytų sienas ir užkirtė kelią į jūrą, bet Rodezijos vyriausybė visai nesirengia nusilenkti. Mozambiko ginkluoti būriai bandė įsiveržti į Rodeziją ir padėti vietos juodžiams nuversti Ian Smitho valdžią, bet iki šio metu sieną perėjusiems partizanams nesiseka. Dauguma buvo pačiame pasienyje išgaudyta, teista ir sušaudyta. Rodezijos pasienio sargai labai greitai teisia ginkluotus vyrus.

Premjeras Smith, noredamas išvengti britų spaudimo į Rodezijos vidaus reikalus, prieš dešimt metų išėjo iš Britų Bendruomenės. Šiandien ir vėl buvo keliamas klausimas, ar nevertėtų Rodezijai grįžti į Britų Bendruomenę ir gauti reikalingą protekciją nuo ginkluotų kubiečių, mozabikiečių ar kitų rusų apginkluotų savanorių. Britai gal ir sutiktų teikti Rodezijai reikalingą protekciją, bet jie reikalauja leisti Rodezijos juodžiams dalyvauti krašto valdyme. Premjeras Smith aiškiai pareiškė, kad jis neleis užsieniečiams kisti į Rodezijos vidaus reikalus.

Rodezijos baltieji tikėjosi paramos iš JAV. Premjeras manė, kad Kisingerio pareiškimas apie Kubos intervencijos sustabdymą kituose kraštuose gali paliesti ir Rodeziją, bet sekretorius Kisingeris pareiškė, kad Rodezija turi imtis priemonių leisti visiems krašto gyventojams dalyvauti krašto valdyme. Dabar kraštą valdo 274.000 baltų, o krašte yra 5.700.000 juodžių. Bet premjeras Smith ir šią Kisingerio sąlygą skaito įsikišimu į krašto vidaus reikalus.

Atrodo, kad visas Rodezijos premjero Smitho ir juodžių ginčas pereis į Jungtinių Tautų žmogaus teisių komitetą. Premjeras Smith tvirtina, kad Rodezijos juodžiai turi daugiau teisių, negu kiti Afrikos valstybių piliečiai, jie gali eiti į mokyklas ir siekti geresnio darbo. Jis sako, kad Sovietų Sąjungos piliečiai neturi tokio gero gyvenimo ir tokių didelių teisių, kokias turi Rodezijos

Išpėjo Pietų Korėja

Vašingtonas. — Pietų Korėjoje dabartinis prezidentas Chung Hee Park valdo kraštą kieta ranka. Jis suiminėja ir teisia kiekvieną pietų Korėjos pilietį, kurs priešinasi jo nustatytai tvarkai arba nori įvesti krašte betvarkę.

JAV sekr. Kisingeris, liudydamas kongreso komitete, pareiškė, kad jis yra išpėjęs P. Korėjos vyriausybę, kad griežtas ir nesiderinąs su demokratija pietų Korėjos vyriausybės elgesys gali neigiamai atsiliepti JAV. Esą, pietų Korėjoje turi būti atstatyta demokratijos dėsniai.

Reagan "nekvitina"

Ronald Reagan atmetė kai kurių respublikonų gubernatorių raginimą "paklausti žmonių, o ne politikierių ir baigti savo kampaniją kandidatuoti rinkimams prezidentus. Washingtono valst. gubernatorius Dan Evans ir šiaurinės Karolinos gubernatorius James E. Holshouser pareiškė, kad jiedu ir dar septyni kiti kolegais respublikonai gubernatoriai nori kad Reagan pasisailintų.

Reagan, kurs jau penkis pirminius rinkimus pralošė prezidentui Fordui, šiandien dar kartą mėgina stoti prieš Fordą šiaurės Karolainoje.

Istatymai prieš narkotikus lieka galioje

Illinois įstatymas, kurs bausmes už narkotikus klasifikuoja labiau pagal jų svorį, ne pagal poveikio smarkumą, Illinois Aukščiausioje Teismo paliktas toliau galioti, leidžiant valstybių legislatorams pačioms spresti, koks tas įstatymas turi būti.

Du žemesnieji teismai buvo pareiškę, kad atvejais, kur areštuojami asmenys už marijuanos ar barbituratų turėjimą, tas įstatymas yra prieškonstitucinis. juodžiai. Jis pataria jiems mokytis ir pramokti, kaip reikia administruoti ne tik savo bet ir valstybės reikalus. Smith apskaičiavo, kad Rodezijoje juodžiai prieš priėmimą už kokią tūkstantio metų, ne anksčiau. Ar premjero pranešimas išsipildys, netolima ateitis gali parodyti.

Saltas, vėjtuotas Saulė teka 5:53, leidžiasi 6:04

DR. JUOZAS TAUTVILA

Katalikų Bažnyčios šauksmas Lietuvoje

Dr. Juozas Tautvila šių metų vasarą, 29 d. Jaunimo centre skaitė šią paskaitą

Lietuvos Katalikų Bažnyčios Religinės Šalpos Rėmėjai neseniai išleido dvi knygas, užvardintas „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika“.

Šios dvi knygos yra tartum du paslaptiniai langai, pro kuriuos skaitytojas gali pamatyti tikrovę, kas dabar vyksta Lietuvoje, kuri yra uždaryta nuo viso pasaulio akių.

Kiekvienas knygos lapas yra pilnas dokumentų, nurašytų iš baudžiamųjų bylų, iš teismo metu vykstančių debatų tarp prokuroro ir kaltinamųjų.

Kaltinamųjų suole sėdi areštuoti vyrai ir moterys, kunigai, pralotai, vyskupai ir arkivyskupai. Vieni yra kaltinami už katekizmo, už maldaknygių ar už religinės literatūros spausdinimą. Kiti kaltinami už platinimą tų religinių knygelėlių. Treti, kaip kunigai, kaltinami už pamokslų sakymą, už šventų sakramentų suteikimą ligoniams, už vaikų paruošimą prie pirmosios komunijos, už giesmynų platinimą, už leidimą smuikui groti mišių metu.

Mokiniai, kurie lanko bažnyčią, būna viešai klasėje išburti, suniekinami, išjuokti ir gauna blogą pažymį iš elgesio, kas reiškia, kad toks mokinių negalės toliau mokytis. Mergaitės, kurios barsto gėles procesijos metu, taip pat yra išbaramos.

Klebonai ir kunigai, kurie nepaklauso bažnytinio komiteto pirmininko įsakymų, yra baudžiami pinigineis baudomis po 25, po 50 ar net po 150 rublių baudos. Klebonui sergant, ar parapijai švenčiant ko-

kią nors atleidų šventę, pav. šiluvos šventės, klebonas negali kviesiti kunigo iš kitų parapijų be komiteto leidimo. Be jo leidimo, klebonas neturi teisės remontuoti griūvančios bažnyčios, sutaisyti prakiurusio stogo, sulūžusių grindų, išdaužytų langų. Apie naujų bažnyčių ar koplytelių statymą, negali būti nė kalbos. Taip bažnyčios nyksta ir griūna, o su jomis kartu nyksta ir tikinčiųjų religinis aprūpinimas.

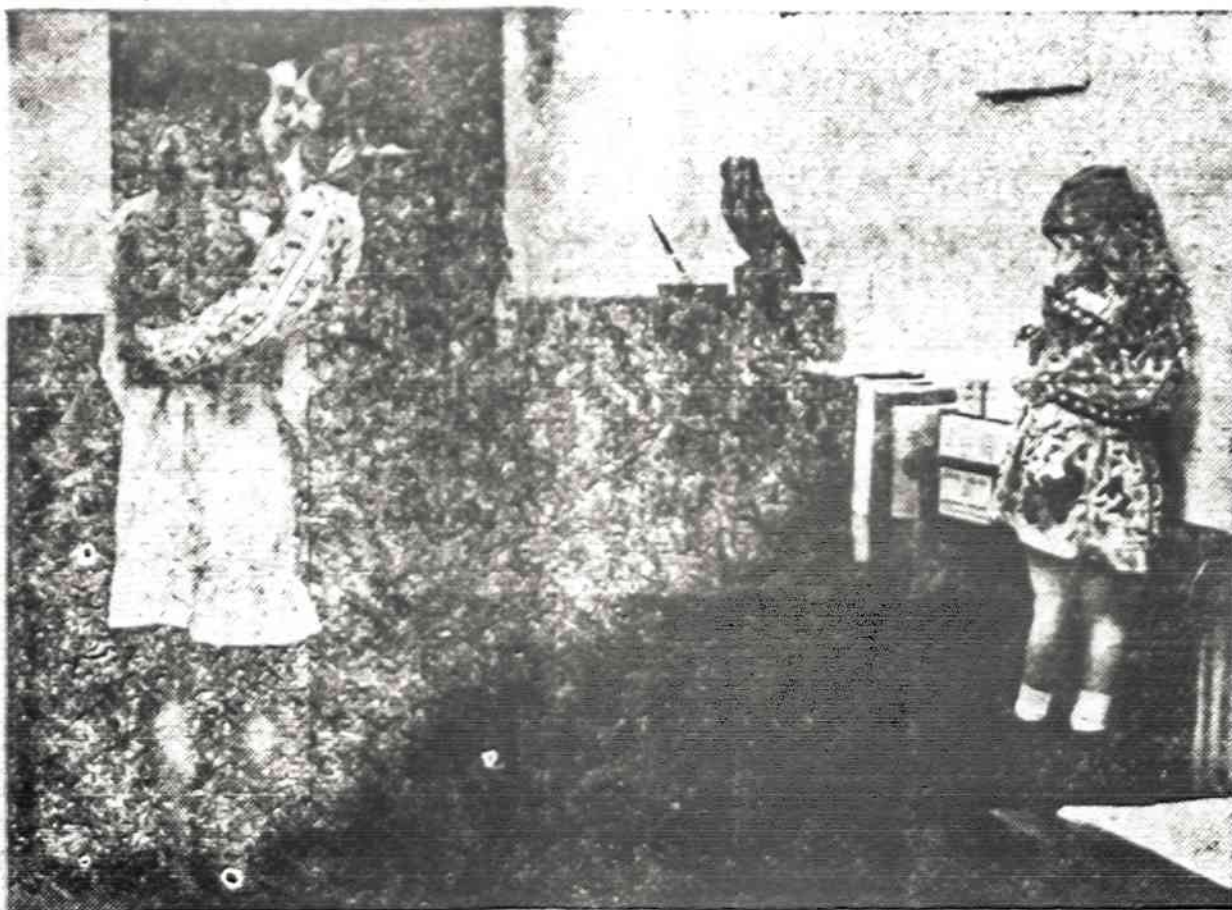
Visos bažnyčios yra apdėtos dideliais mokesčiais ir juos turi pats klebonas sumokėti iš savo kišenės, nors jam pačiam neliktų nė cento.

Sovietų Rusijoje tebeveikia Stalino konstitucija, kuri atskiria visų tikybų bažnyčias nuo valstybės, kaip čionai Amerikoje. Valstybė tvarkosi pagal savo valstybinę konstituciją ir baudžiamuosius bei civilinius įstatymus, tuo tarpu Lietuvoje Katalikų Bažnyčia veikia pagal savo konkordatą, pasirašytą tarp valstybės vyriausybės ir Vatikano.

Sovietų konstitucija, ypač jos 125 str., garantuoja visoms bažnyčioms, įskaitant ir Lietuvos Katalikų Bažnyčią, gana plačias teises dvasiškajai ir tikintiesiems, ir tos teisės yra išvardytos tokios:

- 1) Sąžinės ir žodžio laisvė
- 2) Spaudos laisvė
- 3) Susirinkimų ir milingų laisvė
- 4) Gatvės eitynių ir demonstracijų laisvė
- 5) Tikinčiųjų ir netikinčiųjų — lygios teisės
- 6) Žmogaus teisių laisvė

Tai labai gražūs žodžiai, kuriuos liaupsina komunistai visam pasauliui ir įtikinėja, kad

Jauna mergaitė Missouri valstijoje, Howard valstijos teisme sūri, kaip teisėjas sutuokia jauną porą. Pasirodo, kad jaunoji yra mergaitės motina, susituokianti antrą kartą. Jaunavedys gaus ne tik jauną žmoną, bet ir gerokai paaukusią dukrą.

Sovietų Rusijos konstitucija yra geriausia iš visų kitų demokratiškos valstybių. Ji garantuoja žmogaus teises ir sąžinės laisvę, bažnyčia nėra varžoma, o tikintieji nėra persekiojami ir nėra baudžiami už religinius įsitikinimus.

Kas sako kitaip, tas esąs Rusijos šmeižikas, savo tėvynės išdavikas, fašistas ir vakarų valstybių pasamdytas šnipas.

Paziūrėkime dabar, ką sako dokumentai, surinkti ir paskelbti dvejose knygose: „Lietuvių katalikų bažnyčios kronika“.

Sovietų Rusijai okupavus Lietuvą, Masva rado Lietuvoje tvirtai stovinčią katalikų bažnyčią ir milijonus tikinčiųjų. Vadovaudamiesi Lenino šūkiu „religija — liaudies opiumas“, okupantas pasirijo iš pamatų sugriauti katalikų bažnyčią, o per ją ir tautinį lietuvių atsparumą. Tam tikslui pasiekti, Maskva įsakė Lietuvos liaudies vyriausybei įsteigti taip vadinamą „Religinių Reikalų Tarybą“ ir jos valdytoju paskyrė lietuvių saugumietį Justiną Rugienį, o vėliau 1973 m. Kazimierą Tumėną, labai gerą propagandistą. Visus įsakymus gaudavo iš Maskvos, o vykdydavo lietuviai, kad savo rankomis sunaikintų ir bažnyčią ir lietuviybę.

Ta Religinių Reikalų Taryba turi labai dideles teises. Jos kompetencijai priklauso visos katalikų bažnyčios, visi vyskupai ir kunigai. Ji kontroliuoja klierikų priėmimą į kunigų seminariją, nustato skačių, kiek jų seminarija turi priimti, iširia jų būdą ir tinkamumą kada nors į užverbuoti šnių karjierai. Jie skiria ir atleidžia kunigus į parapijas, parenka kandidatus į būsimus vyskupus, siunčia vyskupus ir kunigus į Romą, ar į kitus kraštus, kontroliuoja vyskupų ir kunigų laiškus ir visą jų judėjimą.

Kad šitas griovimo darbas vykėtų greičiau, Religinių Reikalų Taryba įsteigė visą eilę ateistų mokyklų, kurias 1972 m. baigė 750 antireliginių propagandistų, o šiandien jų yra daug tūkstančių gerai treniruotų ateizmo skleidėjų.

Prie kiekvienos bažnyčios yra sudaryti ateistiniai komitetai, kurių pirmininkas yra vi-

sos parapijos vyriausia galva ir valdžia. Jam priklauso visi klebonai ir kunigai, mokyklų direktoriai ir mokytojai, švietimo inspektoriai, teismai, prokuratoriai, ir net saugumas. Jie veda asmenines bylas apie kiekvieno gyventojų nusistatymus, ypač kunigų, prižiūri mokytojų ateizmo skaidinimą mokinių tarpe, jie padiktuoja vyskupams ganytojiškus laiškus paskelbti bažnyčiose, įsako ateisti kunigus ir į jų vietą skirti jų pasiūlytus kunigus.

Jeį vyskupas atsisako vykdyti jų įsakymų, tai toks vyskupas yra nušalintas ir ištremtas iš savo vyskupijos, pav. vyskupas J. Steponavičius ir vysk. V. Sladkevičius. Vadinasi, nė vienas vyskupas, nė vienas klebonas ar kunigas neturi jokios religinės laisvės savo vyskupijoje ir savo parapijose. Jei klebonas ar kunigas atsisako vykdyti jų parėdymų ir nenori bendradarbiauti su ateistų veikėjais, tai jie yra kilnojami iš parapijos į kitas parapijas, arba baudžiami pinigineis bausmėmis, ar net teismui už nevykdymą jų įsakymų. Jauni klierikai yra verčiami būti denunciatoriais — šnipais. Jei atsisakoma, tai jie išmetami iš seminarijos ir pasiunčiami į kariuomenės mobilizacijos žinybą.

Ateizmo propagandistai, sužinoję, kad darbininkas eina į bažnyčią, jį tuojau atleidžia iš darbo. Jei mokinyas eina į bažnyčią, jis yra tardomas, išjuokiamas, priverčiamas rašyti ateistinius rašinius prieš religiją ir kunigus ir, šalia to, jis turįs įsirašyti į pionierių, komjaunuolių ir ateistinius ratelius. Jei to nedarys, tai jį „charakteristika“ bus įrašyta, kad tas mokinyas dar nėra atsikratęs „religinių prietarų“ ir jam aukštesnės mokyklos bus uždarytos.

1947 m. buvo sušaudytas vyskupas Borevičius, 1953 m. buvo suimtas ir įkalintas vyskupas M. Reiny, nuteistas 25 metams kalėjimo, kur jis ir mirė. 1956 m. grįžo po dešimties metų Rusijos lagerių kančios į Lietuvą sunkiai sirgdamas vyskupas P. Ramanauskas ir arkivyskupas T. Matulionis. Jie bučiavo su ašaromis savo gimtąją Lietuvos žemę, bet žiauriai komunistinė valdžia jiems neleido eiti dvasininkų pareigų. Taip jie ir mirė, kentėdami sielos ir kūno kančias.

1957-1958 metais buvo areštuoti ir į kalėjimus sukišti labai daug kunigų, kurių pavardžių nėra įmanoma visų išvardyti šita progą. Tik keleta kunigų aš čia paminėsiu, būtent: kan. P. Rauda, kan. St. Kiškis, kun. T. A. Markaitis, kun. A. Mocius, kun. A. Bunkus, kun. A. Jurgaitis, kun. J. Balčiūnas, kun. A. Svarinskas, kun. Adomaitis, kun. P. Jakulevičius ir kt.

Atkalėję rusų lageriuose dvieju, trijų ar net daugiau metų, kunigai grįžo į Lietuvą ir pradėjo pastoracinį darbą, nek-

lausydami ateistų visokiųjų priekabių. Buvo ir tokių kunigų, kurie buvo vėl suimti ir nušalinti jau antrą ar net trečią kartą, bet jie vis nepalūždavo dvasioje ir toliau tęsdavo vaikų katekizavimą.

Mokyklose vis dar tebekabo komunizmo dievas-Leninas, o pirmiau kabojo ir Stalino paveikslai. Religijos dėstymas mokyklose yra griežtai uždraustas, o jos vietą užpildo antireliginės pamokos. Pav. Prienų vidurinėje mokykloje istorijos mokytoja Paškienė (1971. XI. d.) pasakojo vaikams, kad religija susidarė iš visokių kvailų prietarų ir kitokių pasakojimų, kada tais senais laikais žmonės beraščiai ir tamsūs. Kristus nebuvo joks dievas, jis gimė iš moters paleistuvės, kurios vardas buvo Marija. Ji irgi nėra jokia šventoji, o tik paprasta mergiotė. Kaip neščia moteris, ji žydams buvo „trepa“, todėl ją žydai ir išvarė iš savo bendruomenės. Kadangi ji laukėsi vaiko, tai žydai surado vieną seną durnių Juozapą ir jam įsakė kartu su Marija iškeliauti kur jo akys neša. Kiti mokytojai, kaip, pav. A. Gulbinskienė ir V. Petronis parašė knygelę „Mosklinis ateistų auklėjimas mokykloje“, kur rašoma, kad mokytojai turėtų

pamokyti mokinius, kaip materialistškai surasti kiek žmones išleidžia pinigų vėjams, remdami kunigus ir bažnyčias. Būna daug naudingiau, jei tie pinigai nueity darbo žmonių gyvenimui pagerinti.

Mokytoja A. Gulbinskienė „moksliškai“ įrodinėjo, dar ir kitas savo teorijas; būtent, krikščionybė atsiradusi iš legendų apie vieną žmogų, vardu Kristus, o tos legendos kilo iš mitų apie fakirą Ozirius. Pats Kristus buvęs klajoklis, niekur nedirbęs ir gyvenęs iš ubagavimo ir žmonių apgaudinėjimo. Kartais kalbėdavęs apie kažkokias kvailes dangis kas misijas ir būt jis esąs to dangaus dievo pasiuntinys. Jis daug žydus sinagose ir kiršines gyventojus. Todėl imperatorius Tiberijus įsakė tą kėlaujančią pasakotojų sugauti ir atiduoti prokuratoriaus Pontijaus Piloto teismui, kad jį nušautų mirties bausme ir pakartų.

Vilniaus gražioji istorinė katedra dabar paversta paveikslų galerija, šventosios Kotrinos bažnyčia, buvusi brangiais paveikslais išpuošta, dabar jau tik koncertų salė tebėra, kur

girti maskoliniai susirenka gerai išsimėgę. Panašiai padaryta ir su Trelininkų bažnyčia, su Visų Šventų bažnyčia, o šventos Kazimiero Katedra paversta atcizmo muziejumi. Čia vyksta nuolatinės paskaitos apie ateizmą, kaip apie „tikrąjį moderniąją mokslą, o daugiausiai apie katalikų kunigų žalingą veiklą Lietuvoje. Šių paskaitų pasiklausyti mokytojai suveža iš visos Lietuvos mokyklų vaikus ir taip skiepia bedievybę jaunomenės galvose. Jas privalo lankyti visi gyventojai, o tas paskaitas skaito vis kitas profesorius.

(Bus daugiau)

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!

5 1/4 %
Faid and Compounded Quarterly
OUR SAVINGS CERTIFICATES
EARN UP TO 7 3/4 %

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMACK ROAD
PETER KAZANAUSSAS, President
CHICAGO, ILLINOIS 60608
Phone: Virginia 7-7747
HOURS: Mon.-Tue.-Fri. 9-4 Thurs. 9-3 Sat. 9-1
SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

see us for
HOME financing.
AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

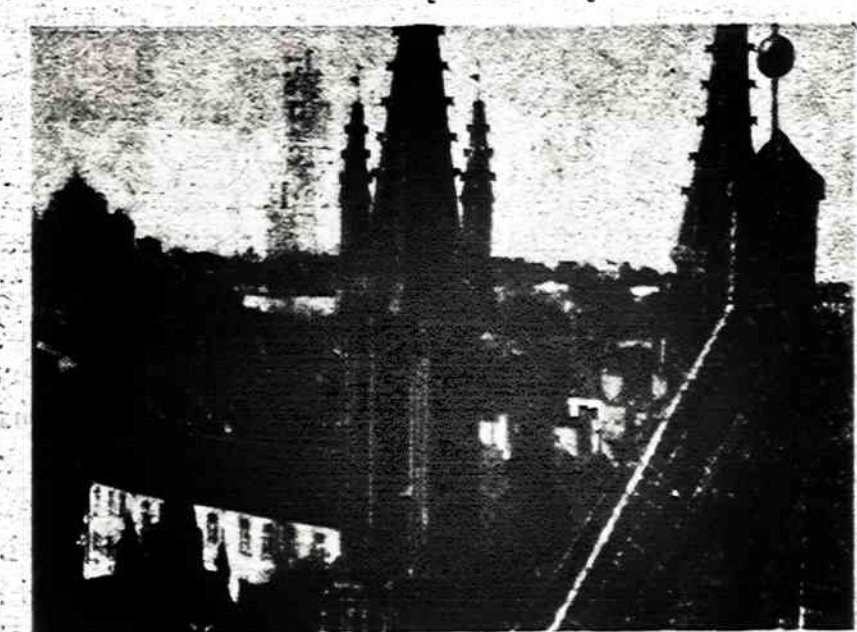
INSURED

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMACK ROAD
PETER KAZANAUSSAS, President
CHICAGO, ILLINOIS 60608
Phone: Virginia 7-7747
HOURS: Mon.-Tue.-Fri. 9-4 Thurs. 9-3 Sat. 9-1
SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

GREIČIAUSIAS IR TIESIAUSIAS KELIAS I LIETUVĄ

KELIONES I LIETUVĄ 1976 METAIS

Vilnius.

Savaitinės kelionės į Lietuvą — 6 naktys Vilniuje, diena Kaune, naktis Frankfurte.

Balandžio 15 — 23 \$723 Gegužės 13 — 21 \$779
Dviejų savaitinių kelionės į Lietuvą, Austriją ir Bavariją, Vokietiją — 6 naktys Vilniuje, 3 naktys Vienoje, 4 naktys Miunchene.

Gegužės 20 — Birželio 3 \$779 Liepos 15 — 29 \$1099
Birželio 17 — Liepos 1 \$1099 Rugpjūčio 19 — Rugsejo 2 \$1099

Kelionių kainos apskaičiuotos oro keliais iš Bostono, New Yorko ir Montrealio LUFTHANSA AIRLINES.

Dėl tiesioginių informacijų apie mūsų keliones į Lietuvą prašome teirautis:

Algirdas Mitkus **Galaxy Tours & Travel**
8 WHITE OAK ROAD arba 141 LINDEN Street
NEWTON, MASS. 02168 WELLESLEY, MASS. 02181

TEL.: 617-969-1190
TEL.: 617-237-5502
CHICAGOS APYLINKĖS KREIPTIS Į MR. MARIUS KIELA,
6557 So. Talman Avenue, Chicago, 60629, Telefonas 434-9655

Neseniai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

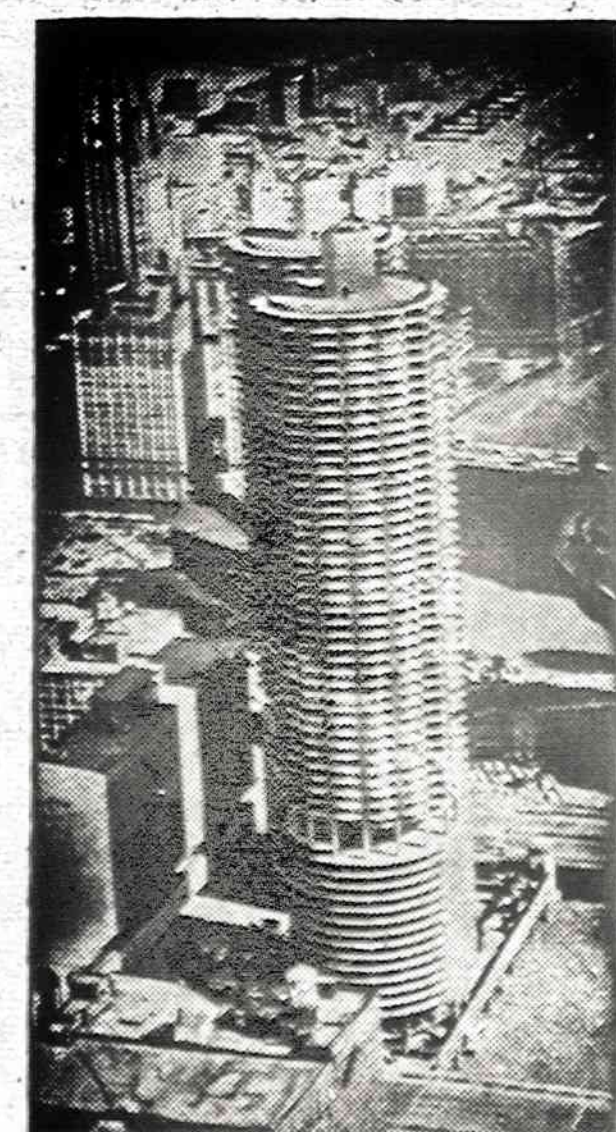
Ansambliai, chorai, grupės, užsakydamos 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knyga galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmą, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

7 3/4 %

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša

5 1/4 %

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

TEL. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

Subscription Rates:	
In Chicago \$30.00 per year, \$16.00 per six months, \$8.50 per 3 months. In other USA localities \$26.00 per year, \$14.00 per six months, \$7.00 per three months, Canada \$30.00 per year; other countries \$31.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiesčiuose:	
metams	\$30.00
pusei metų	\$16.00
trims mėnesiams	\$8.00
viename mėnesiui	\$3.00
Kitoje JAV vietoje:	
metams	\$26.00
pusei metų	\$14.00
trims mėnesiams	\$8.00
viename mėnesiui	\$3.00
Užsienio:	
metams	\$31.00
pusei metų	\$18.00
trims mėnesiams	\$9.00
viename mėnesiui	\$4.00
Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago III, 60608. Telef. HAYmarket 1-6100. Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	
NAUJINIŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Savais reikalais

Naujienos visą laiką puoselėjo kovą už Lietuvos nepriklausomybę ir lietuvių tautos teisę savarankiškai tvarkyti visus svarbiausius savo reikalus. Naujienos pritarė organizuotų lietuvių pastangoms Amerikoje padėti pavergti Lietuvai. Jos pranešinėjo tikslas žinias apie Amerikos Lietuvių Tarybos vedamą darbą. Jos aprašinėjo Bendro Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo ir kultūrinius JAV Lietuvių Bendruomenės užsimojimus ir vedamus darbus. Jos nurodinėjo neteisingas ir kreivas kritikas, vedančias į kluskelius ir kenkiančias dideliam ir naudingam organizuotų Amerikos lietuvių vedamam darbui.

Naujienos gynė visų Amerikos lietuvių organizacijų vedamą lietuvišką darbą. Jos gynė tas lietuvių organizacijas nuo išlaikės priešių, gynė jas net ir tuo atveju, kai minėtų organizacijų viduje atsirasdavo žmonių, bandančių eiti prieš pačių pagrindinius sukurtų organizacijų principus, nesilaikyti kultūringos visuomenės priimtų pagrindinių dėsnių bet kokiam visuomeniniam darbui; jos leido pasisakyti organizacijų atstovams ir pavieniams žmonėms, kai buvo bandoma paneigti pagrindines žmogaus teises, neleidžiama pasisakyti svarbesniais Lietuvos laisvės ir visuomeninio darbo klausimais, kai sąmoningai iškraipyti mintį ir neleidžiama kitokią nuomonę turintiems žmonėms pasisakyti.

Naujienas keliais atvejais marino, uždarinėjo, Naujienų bankrotą skelbė, tarnautojus viliojo, šmeižė, skundė ir biauriausias insinuacijas skleidė, bet Naujienos nei bankrutavo, nei užsidarė. Jos toliau eina, kaipėjusios iki šio meto. Jos ir toliau tebekelia Lietuvos laisvės ir lietuvių tautos priešų šūnybes ne tik pačių Amerikos lietuvių tarpe, bet kelia viešumai laisvės kovon pinamas pinks. Priešui nepaprastai svarbu sugriauti tas organizacijas arba didesnių organizacijų junginius, kad jis galėtų saugoti ir lietuviams žalingas informacijas skeisti. Bet priešui dar svarbiau pakenkti Naujienoms, išmūstyti jų ekonominį pagrindą, palaužti pasitikėjimą ir užgniaužti organą, kuris teisinga informacija nušviečia kasdieninio gyvenimo įvykius ir padeda lietuviams orientotis.

Daugelis skundžiasi prenumeratos mažėjimu ir ne-

patenkintais skaitytojais, bet Naujienos tuo reikalu skustis negali. Mirtis ir akių ligos mažina senus skaitytojus, bet kiekviena savaitė atneša Naujienoms naujų skaitytojų, kurie negali suprasti, kaip iki šio meto jie galėjo apsieiti be tikrai lietuviško, visų lietuvių teises ginančio laikraščio. Naujų skaitytojų pas mus yra. Mes diaugiame kartu su jais. Jie džiaugiasi naują ir teisingą laikraštį radę, o mes džiaugiamės savo šeima padidine.

Bet to neužtenka. Naujienos turi tapti pačiu naujauju ir plačiausiu skaitomu lietuvišku laikraščiu. Jos turi modernizkėti, naujinti žinių tiekimo ir laikraščio paruošimo techniką Naujienoms reikalingos modernios priemonės laikraščiu paruošti ir spausdinti. Naujienos spausdinamos prieš 60 metų pirktomis mašinomis. Jos dar ir šiandien atlieka didelį darbą, bet jos jau išsinešiosios, dažnai stena, nepajėgia tinkamai atspausdinti raidžių ir kartais neatmuša tinkamo paveikslė. Privalome naudoti senas priemones laikraščiu pagaminti, nes tokias priemones turime. Vieną kitą pagerinimą esame padarę, bet jo nepakanka. Jaučiame, kad reikia įsigyti naujas mašinas, jei norime atsilikti nuo gyvenimo. Mums reikalingos kelios mašinos, bet pradėkime nuo paprasčiausios, būtinos moderninti dabartinį laikraščio paruošimo darbą.

Rinkoje yra labai modernių priemonių spausdintam žodžiui pagaminti. Elektronikos pasaulis padarė nepaprastai dideles pakaitas visoje spausdinto žodžio pramonėje. Net naujos ir modernios elektronikos mašinos, automatiškai renkančios iš gerai paruoštų rankraščių, nepaprastai brangiai kainuoja. Naujienos neturi mectant milijonierių, kurie galėtų ateiti su stambiomis sumomis ir padėtų įsigyti pačias naujas mašinas. Naujienos daug geriau atrodys, jeigu įsigys ir ne tokias jau modernias, bet sparcias ir geras priemones. Brangioms mašinoms, ko gero, dabartinis namas vargu jau betiktų. Naujienų mašinos senos, bet pats namas dar senesnis, statytas praėjo šimtmečio pabaigoje. Savo laiku Naujienos buvo didžiausios Chicago lietuvių kolonijos centre, bet šiandien minėta apylinkė sumenkėjo, lietuvių jaunimas išsikėlė į priemiesčius, o vyresnieji pamažu užleidžia savo vietą meksikiečiams.

Mums reikalingos mašinos, kurias galėtume įsigyti už 15 — 20 tūkstančių dolerių. Tokias mašinas galėtų įrengti dabartiniam name. Bet mums reikalinga Amerikos lietuvių pagalba tokioms priemonėms įsigyti. Mums atrodo, kad kiekvienoje didesnėje Amerikos lietuvių kolonijoje turėtų susidaryti komitetas šiam mašinų vajui pravesti. Pas mus tarnautojų skaičius labai ribotas. Visi dirba ilgesnis valandas, negu turi. Būtų labai gražu, jeigu kiekvienoje kolonijoje būtų galima sudaryti komitetą, kuris padėtų sukelti mašinoms įsigyti reikalingus pinigus. Mums atrodo, kad tai būtų galimas dalykas.

Esame skelbę įvairius vajus ir sukėlė dideles sumas pinigų. Šiandien kiekvieno pareiga priremti savo petį ir prie Naujienų mašinų vajaus. Kviečiame Amerikos lietuvių imtis iniciatyvos vietos komitetams sudaryti ir pravesti vajų modernioms mašinoms įsigyti. Turime žingsniuoti kartu su moderniu gyvenimu. Negalime modernaus laikraščio pagaminti senomis priemonėmis. Prašome visus Naujienų pritarėjus į talką.

SKAITYKITE NAUJIENAS GARSINKITĖS NAUJIEŅOSE

J. KLAUSEIKIS

KAI SAN FRANCISCO MIESTE SNIGO

Tiek Los Angeles tiek ir staigmena. Sako, jog daugiau San Francisco žiemos nuo vasaros mažai tesiskiria, gal tik tuo, kad žiemos mėnesiais dangus nepasigaili lietaus. Deja, ši žiema įpusėjo, bet lietaus lyg nebūta — sausra.

Sausio antroje pusėje iš vasariško Los Angeles klimato patraukiau į šiaurę — į San Francisco apylinkes. Ir čia vasarą radau. Dienos taip šiltos, jog švarko nereikia.

Žmonių nuotaikos ir rūpestiai atsispindi spauldoje. Panašiai kaip ir Los Angeles ir San Francisco gyventojų dejuojama, kad nėra lietus. Sausra dabar, o kas bus vasara? Ypač tą sausrą sunkiai išgyvena fermeriai. Ganyklos išdžiūvusios. Melžiamoms karvėms pašaro neužauga. Šieno kainos pakilusios. Farmeriai "importuoja" pašarą iš Nevados, nes ten net dvidešimt dolerių už toną pigiau mokama, negu Kalifornijoje.

Liūdnei atrodo kalvos ir slėniai, kur ganosi karvės. Kitais metais šiuo laiku ten žalumynai ir gilių žiedai akį traukdavo, o dabar pernykščių žolių stagarai išbalę, sutrūniję ir daug kur dulkių apnešti. Sausio pabaigoje pyčiai ir slyvos žiedus išleido bites vilkiodavo, o šimet dar nedrąsiai pumpurėliuose gyvybė ima rodytis. Sodybų papuošalai — kamelijos, kurios apie Kalėdas jau pradėdavo žydėti, šimet pumpurų vasaryje tebealiko, o jei kurių žiedai ir pradėjo skleistis, bet tuoj pagelto ir nuvyto.

Nėra lietus, sako, ir vaismedžiai kencia. Derlius būsiąs menkas, vaisiai būsią menkesnės rūšies negu normaliais metais. Augmenijos ir gyvulinkystės nuostoliai jau milijonais skaičiuojami.

Bet štai vasario 4 dieną oras pasikeitė. Atvėso. Kai rytmetė apie 10 val. iš Berkeley greituoju BART traukiniu važiuavau po San Francisco miestą pasidairyti, ten jau tiek šaltoka, jog pravartu ir kailinukui būtų buvę. O kai vasario 5 dienos rytą per langą Berkeley į kaimą pažvelgiau, tai nustebimui net sniego matyti. Pavakary, kai šėsiame anūkė Viltįėjau iš mokyklos parvesti, šlapdriba. Pasiėmiau lietsargi sau ir anūkėi, bet toji eina be lietsargio, sako: "Noriu pamatyti, kaip sniegas ant nosies krenta".

Tai šitaip vaikų sniegas brangintas, o ir seniams jis

dy. Tačiau to traukinio sustabdymas būtų didelis tenykščiams gyventojams nuostolis.

Joe Mazrimas 3' auginą
mėsą edančias augalus

Vasario 7 dienos Oakland Tribune dienraštyje skaičiau netrupą straipsnį, fotografijomis papuoštą, apie tai, kad Joe Mazrimas auginą mėsą dancius augalus. Taip ir norė josi tuoj pat lietuvių kalbon išversti — Joe Mazrimas yra Juozas Mažrimas. Žemaitijoje, ypač apie Skuodą, Mažrimų buvo nemažai šeimų. Ir Čikagoje gyvendamas susitikdavau vieną Mažrimą, o Los Angeles miesto gyvena Mažrimaitė, tik vedybomis mergautinę pavardę praradusi.

Joe Mazrimas, kaip dienraštyje rašoma, yra Kalifornijos universiteto Livermore laboratorijos biochemistas (research biochemist). Jis savo sodyboje auginą daugiau kaip 200 rūšių augalų, kurie mėsą edą — gauda mėsą ir masalus. Anglis kai tie augalai pavadinti "Venus Flytrap".

(Nukrypstant į Lietuvą, prisimenu, kad ir mano tėviškos lankose būdavo augalų ar gėlyčių, kurios puikiai žydėdavo ir į savo lapelius mūsytes bei mašalėlius vylėdavo. Kai tik vabalėlis ant lapelio nusėda, jį lapeliai lyg klįpiais prirakina, susiričia ir nepaleidžia, kol kūno sūvis išsiulpia).

Pagal Oakland Tribune, pasaulyje esama apie 500 rūšių tokių mėsėdžių augalų, bet Joe Mazrimas nesirūpina jų užveisti. Gana daug ir 200 rūšių. Kaimynai net juokūs pramane, vienas kitam sakydami: "Neik naktį į Joe's žalymynus, o gyvas nebeišėsi".

Apie Mazrimą rašoma, nes jis vasario 11 ir 12 dienomis San Francisco mieste, Cow Palace auditorijoje, skaitysias paskaitas augmenijos pasaulio parodoje (The World of Plants), rodysias filmus ir nuotraukas iš savo tyrinėjimų, kuriuos jau daręs 15 metų.

Galia, kad turėjau grįžti į Los Angeles tu pasikaltu nesulaukęs. O būčiau ir Joe Mazrimas lietuviškai prakalbėjęs. Klausiau vieną Liet. Bendruomenės valdybos narį, ar Mazrimas yra ju srašėnuose? Sako, kad bendruomenės narių sąrašė tokios pavardės nėra, bet būsią mėginama Joe Mazrimą pasiekti. Na, ir jei pasiektų, jog tai lietuvis, tad būtų dar vienas įrodymas, jog Liet. bendruomenės organizacija, priešingai jos reklamavimuisi, visų lietuvių neapjungia.

DR. A. J. GUSENAS

SAUGOK SAVA SVEIKATĄ

Maistas yra tavo vaistas,
o vaistas turi būti maistas

MAISTAS

Amžių eigos atspindyje, žmogus nėra toks senas šios žemės gyventojas.

Antikinis žmogus, kaip, kad ir kitas žemesnės rūšies gyvūnas, turėjo turėti dantis, juk jam reikėjo ne tik maistą sukrantyti, o gal ir save apginti nuo priešių.

Kada jis pradėjo tobulėti ir kada jis pasiekė dabartinę tobulybę, nei žinoma, nei įrodoma. Mus lieka tik spėjiojimas, pasiremiant antikinėmis iškasenomis. Jo gyvenimo urvuose atrandamomis liekanomis ir kitais jo ilgo etapo paliktais pėdsakais — požymiais.

Primityviam žmogui buvo nelengva gyventi iki išmoko ugnį pasigaminti. Išmokęs ugnį užsikurti, savo gyvenimo apytovą apčiai pagerino. Tuomet galėjo jis maistą išsivirti, o ir savo gyvenamą urvą apšildyti.

Tobulėdamas jis sugebėjo ir laukinius gyvūnus — gyvulius prisijaukinti ir juos darban pajungti. Tada ir žemę jis pradėjo apdirbti, javus pasėti, grūdus sumalti ir duoną išsikepti. Ir tokiu būdu jis įžengė pirmąją civilizacijos pakopon.

Manding, dantų irimo ir skausmo istorija bus daug senesnis ir už patį žmogų. Atrodo, kad dantų irimas, pūvimas pasiekė šia planetą pirmiau ir už žmogų.

Antikinių laikų iškasenos parodo, kad prieš 800.000 metų Afrikoje gyveno beždionžmogiai, turėjo dantų išpūvų ir pūlinių. Žmogui kopiant civilizaci-

cijos laiptais aukštyn, tuo ir jo dantų gedimas, irimas palaipsniui didėja.

Atrastieji egiptiečių papirusų užrašai liudija, jog 3.700 metų prieš mūsų erą Nilo aplinkos gyventojai turėjo dantų ir desnų ligas. Dantų ligos yra aprašytos bei ir jų gydymo metodai. Tai buvo prieš šėsis tūkstantčius metų B. C. Taipgi yra pažymėta, jog primityvis gydytojas prieš 700 B. C. numatęs bendratį tarpe kiaurų, vočiuotų dantų ir bendros žmogaus sveikatos.

Beje, Danijoje, Prancūzijoje akmens gadybės iškasenų liekanose surasta jog 14 proc. kaukuolių turėjo žandikauliuose žymias dantų išpūvų ir pūlinių. Toki pat požymiai rasti Californijoje, Meksikoje ir Perū indėnų suakmenėjusiose kaukolėse. Taipgi Mongolijoje, Azijoje ir Afrikoje atrasta tos pačios žymės, kurios pilnai liudija, kad dantų gedimas — irimas nėra jokia naujanybė bei žmonijai bausti ryškė!

Manding, per amžius dantys vaidino vaidmenį maisto sukratyme ir grožio burnos išlaikyme. Senovėje, Afrikiečiai savo prišakinius dantis nugulasdavo labai smailiai, kad gražiau jie atrodytų, labiausiai, tai merginos; norėdamos gražuolėmis būti.

Nūdien visi žmonės nori sveikus, gražius dantis turėti. Vietoje prarastų dantų įstatoma nauji dirbtiniai. Mat laikai keičiasi, o kartu ir žmonės!

Pabaiga

SKAITYKITE IR PLATINKITE DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"

JOS VISAD RAŠO
TEISYBE

RAŠO DAN KURAITIS

Pavasaris eina Karpatų kalnais

Visi trokšta laisvės

Pradžioje buvau pasiryžęs šiuos išpūdžius pavadinti "Po Europą pasidairius", bet kai juos surašiau ir dar kartą perskaičiau, tai nutariau visus tuos išpūdžius pavadinti "Pavasaris eina Karpatų kalnais". Manau, kad toks pavadinimas bus daug tikslesnis ir teisingesnis.

Dairytis po Europą galima. Daugelis dairosi, bet dažnai sarių dalykų nepastebi. Man atrodo, kad aš, bevažinėdamas po Lenkiją, Vengriją, Rumuniją ir Jugoslaviją ir kitas vietas, pastebėjau žmonių lūpose tą patį pavasarį, apie kurį kalbėjo ir giedėjo didysis lietuvių tautos poetas Maironis jautęs lietuvių ir kitų pavergtų tautų troškimą.

Kiekvieną kartą, kai aš leidžiausi kelionėn, tai vis turi galvoje gimtąją mano Lietuvą. Jeigu ten nebūtų dabartinės valdžios ir jeigu jis parvažiavusių lietuvių nekamanfinėtų, bet leistų jiems laisvai po kraštą pavažinėti, tai kiekvieną kartą, kai išvažiuoju pasidairyti po pasaulį, arba po Europą, arba po rytinę Europos dalį, tai visuomet užsukčiau į Lietuvą. Tas kraštas man yra meilėsnis, negu bet kuris kitas, tuo žmonių likimas man yra arčiau prie širdies, nes ten gyveno mano artimiausieji šeimos nariai, jaunatvės draugai ir pažįstami. Žinau, kad daugelio jau nėra gyvųjų tarpe, bet man būtų malonu pasikalbėti su jų ainiais ir pasiklausti, kaip tie šaukoto jaunuoliai gyveno, dirbo ir savo gyvenimo kelią baigė.

Man taip pat nepaprastai įdomu patirti, kaip šiandien lietuviai gyvena. Mano laikais geriau gyveno

stambesnieji ūkininkai, geriau savo žemę prižiūrėti mokantieji, daug sunkiau buvo bežemiems arba mažžemiems. Bet šiandien jau visi lietuviai yra bežemiai. Šiandien yra padaryti dideli ūvarai, kuriuose lietuviai turi dirbti, kas jiems nurodyta. Šiandien visi lietuviai tą patį vargą vargsta, kurį ir mian teko vargti. Bet aš buvau laimingas, man pasisekė išvažiuoti, tuo tarpu šiandien Lietuvoje gyvenantieji tos laimės neturi.

Lietuvon nenuvažiuavau, bet teko pavažinėti po Rytų Europą ir pasikalbėti su vietos žmonėmis. Turiu pasakyti, kad jie visi gyvena tomis pačiomis mintimis, kokiomis gyveno ir tebe gyvena dideli lietuvių dauguma. Jie nori laisvės. Jie norėjo laisvės Maironio laikais, jie nori tos laisvės ir šiandien.

Pirmą dalį baigiau tvirtinu, kad lenkai turi viltes atgauti laisvę. Jie pajėgę apsiginti nuo raudonosios armijos maršalų ir nepaprastai žiaurios sovietų policijos, bet turi viltes sulaukti laisvės savame krašte ir atsikratyti budrios akies, kuri juos persekioja šimtmečio pradžioje ir kuri šiandien seka kiekvieną jų judesį.

Baigdamas skyrelį apie Lenkiją, paminėjau lenkų viltis atgauti laisvę. Bet man užsimiršo vienas labai svarbus dalykas, tai lenkiškoji "panstva". Ponai sprendė pagrindinius klausimus Lenkijoje caro laikais. Jų buvo paskutinis žodis ir Lietuvoje caro laikais. Ponai sprendė svarbiausius klausimus pokari- nėje Lenkijoje, kai ją valdė lietuvis Juozas Pilsudskis. Turiu pasakyti, kad "panstva" valdė Lenkiją ir Gierecko laikais. Kaip tie Lenkijos ponai pajėgia susitvarkyti, bet jie lieka tie patys. Vienus šaudo, kiti pajėgia pabėgti į užsienius, bet pačiame krašte lie- (Bus daugiau)

TELEF. PR 8-3229

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
MR GERKLES LIGOS
2858 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirma ligonius pagal susitarimą.
Jei neatliepia, skambinti 374-8004

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
800 SUMMIT STREET
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisai: HEMLOCK 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais, 1-7 val.
antradieniais, penktadieniais nuo 1-5, trečiadieniais, šeštadieniais nuo 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Clinics
Medicinos direktorius.
1938 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir
kas antrą sešadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

DR. W. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatliepia, skambinti MI 3-0001.

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
ODOS LIGOS - CHIRURGIJA
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. A. V. JUCAS
Tel.: 561-4605 ir 489-4441
OFISAI:
1002 N. WESTERN AVE.
5214 N. WESTERN AVE.
Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: HE 4-1818
Rezidencijos: PR 6-9661

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPECIALISTAS
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 3 iki 7 val. popiet
Tik susitarus.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. - Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta trečiadieniais.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2456 WEST 63rd STREET
Val.: antradieniais, nuo 1-4 po pietų.
ketvirtadieniais, nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisai: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradieniais, trečiadieniais, 2-4 ir 6-8 val. vak. Seštadieniais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMLOCK 4-2123
Rezid. telefonai: Gibson 8-6195
Pirma ligonius pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefonais HE 4-2123. Jei neatliepia, tai telefonais GI 8-6195.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandžiai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Seštadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonai: PROSPECT 6-5084

SKAITYK PATS IR PARAGINT
KITUS SKAITYTI
NAUJIENAS

MIAMI, FLORIDA

Ar būta naujųjų?

Per ištisus dvejus metus turėta vilčių ir gražių pramyčių, kad Amerikos du šimtmetiniai metai Vasario 16 minėjimas bus daug kuo iškilesnis. Galop paaikėjo, kad per du metus, dažuose posėdžiuose, praleistas laikas buvęs beprasmiškas. Kubiečių, ir dar kurios tautybės, dominavimui viską užgožus, visi pramatymai išmesti į krepšį. Net ir numatytasis tautybių viešųjų parkas atsitenkė į kažkurios politinius žonglieriavimus.

Su dauguma St. Petersburgo lietuvių sutartas kelias, kaip iškilmingiau Floridos gubernatoriaus proklamaciją išgauti, naujų "veikėjų" buvo paskubomis apieštas. Bet dėl to "karas" neiškilo. Tik, deja, proklamacijos tekstas Miami iki minėjimo nepasiekė. Tat pasitenkinta Dade Apskritis majoro proklamacija, kuri ir buvo šiais metais delegacijai įteikta, o minėjimo dieną dar ir paties majoro St. Clark susirinkusiems minėjimam perskaityta. Pagrindinis kalbėtojas V. Bražėnas, taikliai iškėlė ne tik Amerikos snūduriavimą, bet ir mūsų tarpusavio irzlumą; dar daugiau - tarpusavio kovas, kuriuos padeda ne pavergtiems lietuviams jų kovoj dėl laisvės, bet jų priešams. Angliškai kalbėjo Dr. J. Grady, didelis Amerikos patriotas, nurodydamas keletas paskutinių valdžių, kaip krašto vidaus taip ir užsienio politikos, ypač kisingerinės, slydžius vingius. Skatino saugotis liberalinės linijos - ieškoti bendro keliu, ir Amerikos atbudinimui ir pavergti kraštui laisvės siekimui, konservatyviosios krypties politinės linijos prisišliejus.

Be įprastinės minėjimuose programos, gal naujesniu reiškiniiu reikty laikyti, kad šalia ukrainiečių, vengrų su savo vėliava dalyvavo ir lenkų delegacija. Ir jų sveikinimas buvo taip pat nuosirdžiai pareikštas ir su dėmesiu priimta, kaip ir ukrainiečių bei vengrų. Latviai ir estai sveikino raštu.

Apie virš 300 dalyvų, Dan Kuraičio karštai paraginti, jam pačiam su šimtinu duodant pavyzdį, sudėjo Altai \$1575. Minėjimo dalyviai, dalyvaudami, gerai paruoštuose pietuose, padengė ne tik dideles šventės rengimo išlaidas, bet liko dar ir pelno, iš "kurio skyrus pasiuinė Vilkiui \$300.

Patylinomis atskirai buvo sumesta šimtinė ir Dr. J. Grady kelionės išlaidoms padengti. Klubo vadovybė ir daugumoj narių besireiškianti lietuviškos dvasios persvara, Vasario 16 šventės ruošiant, stipriai prisideda duodant nemokamai salę ir

kitas patalpas. Ši auka vertintina arti \$300.

Labai sklandžiai rinkliavą pravedė A. Stongvila ir Ona Šilienė. Solistas Algirdas Brazis iškiliai per tris dienas mus džiuginė.

Vasario 13 d. Bay Front Park minėjime Miami visuomenės (suminrinko arti 4,000) buvo labai šiltai priimtas. Pranešėjas ne tik gražiai A. Brazį pristatė, bet ir taikliai apibūdino lietuvių kaip tautą, kurios neabejotinas valstybingumas prasidėjęs jau prieš 725 metus. Priminė lietuvių kalbos senumą ir reikšmę kalbotyrai. Taipgi lietuvių tautos sunkią dalį tarp milžinių kaimynų ir dabartinę žiaurią okupaciją.

Vasario 14 d. giedojo ir visų giedamoms giesmėms vadovavo iškilmingose lietuviškose pamaldose St. James kat. bažnyčioj. Mišias atnašavo kunigai J. Razutis, E. Abromaitis ir J. Vencus. Kun. J. Razutis ir giliai patvirtiną pamokslą pasakė.

Galop vasario 15 d. lietuvių klube, kur buvo pagrindinis minėjimas A. Brazis, akompanuojant žmonai A. Brazienei, atliko visą meninę programą. Jis ne tik žavai dainavo, bet ir taikliai improvizavimu apibūdino savo dainuojamas dainas ar arijas. Už viską susilaukė užpelnytą neatlaidžių plojimų.

Minėjimo programai labai jau gražia lietuvių kalba sklandžiai vadovavo Birutė Bronišienė. Miami, Altos skyrus, kurį sudaro septynių organizacijų atstovai veikla gana sklandžiai. Tačiau nesiribojantys Altos veiklos rėmėse, nebegali išsivirti neprikergė neva veiklos stagnacijos pasireiškima. Ir nebežiūri, kad Altos veikla n egal apsirubežuoti kurios nors vienos politinės partijos rėmėse. Naujų draugų ieškojimas yra tiek pat sveikintis, kaip ir turimųjų respektavimas. Be atidairinis krypinas į kraštutiniumus ar naujoves, dažnai paneigiant jau turimas (sunkiai surastas) atramas, gali neatnešti laukiamos laisvės kovai pasparties, juoba, jei tai gali inesti tarpusavio trinties. Apdaira išlyginamoji veikla visad būna vaisingesnė laisvinimo veiklai paremti.

Taip peržvelgus šių metų Vasario 16 d. minėjimą, galima tarti, kad didesnių naujų posučių, neįvyko, nors ir nevengta išgirsti naujų minčių. Bet užtikrinančiai atsigtiną nuo negeistinių neigiamų įtakų, kai kur plačiai išsiskėrusių. Petras Šilas

"NAUJIENOS" BOLŠEVIKAMS
YRA RAKŠTIS. AKYSE

A. A.

Ped. Lituanistikos Instituto neakivaizdinio skyriaus
Lietuvos istorijos lektoriui

JURGIUI PETERAICIUI
mirus,

jo žmonai Marijai, dukroms - Danutei, Rasai, Danguolei su šeima bei visiems artimiesiems nuosirdžiai užuojautą reiškia

Pedagoginis Lituanistikos Institutas

A. A.

Staiga amžinybėn iškėliavus mūsų uoliam Mažosios Lietuvos veikėjui, mokytojui, istorikui, laikraštinkui

JURGIUI PETERAICIUI

nuosirdžiai užuojautą reiškia žmonai Marijai, dukterims -

Danguolei, Rasai ir kitiems giminėms, kartu liūdėdamas

MAŽOSIOS LIETUVOS LIETUVIŲ DRAUGIJA

DAN KURAITIS,
keliautojas ir pastabus žurnalistas,
gruodžio ir sausio mėnesiais davė
Amerikos lietuviams nepaprastai
įdomių reportažų iš šandieninės Lenkijos,
o šiandien pradėdamas spausdinti
jo išpuodius iš dabartinės Vengrijos.
Netrukus bus spausdinami ir kiti jo išpuodžiai, užrašyti Rumunijoje ir Jugoslavijoje.

IDEOLOGINĖ KOVA

Madridas. - Ispanijos vadovui gen. Franco mirus, sujudo įvairios ideologinės srovės. Kiekviena jų, tiek iš kairės, tiek iš dešinės, stengiasi priimti Ispanijai savo pažiūras, savo idejų sistemą. Ypač toje srityje aktyviai pasireiškia marksistai.

Aštri ideologinė kova reiškiasi Ispanijos universitetų koridoriuose, tarpe studentų. Sep tyni Ispanijos universitetų filosofijos profesoriai kaltina komunistų partiją, kad ji tvarkanti universitetų auklėjimo sistemą. Prie jų prisideda taip vadinama dešiniųjų grupė "El Bunker", turinti keletą narių ir karaliaus taryboje "Las Cortes", tvirtindama, kad universitetai dabar pasidarė marksizmo platintojai, tikslu su naikinti senas Ispanijos tradicijas, paruošiant dirvą naujai valdymo sistemai.

Atpigo jautiena?

CHICAGO. - Amerikos Gyvulių Augintojų Draugija praneša, kad Chicagoje krautuvėse atpigusi mėsa. Per paskutines 4 savaites, iki kovo 11 d. jautiena krautuvėse buvusi vidutiniškai 10 nuosimčių pigesnė. Tai būta jau aštunto "atpigimo", kurio tačiau pirkėjai per tiek laiko beveik nepastebėjo.

Šiuo metu jautienos svaras Chicagoje vidutiniškai po \$1.45 tebėra apie 11 centų brangesnis negu aštuoniolikoje kitų JAV miestų, kuriuos ta draugija patikrinusi.

TYLŲS LĖKTUVAI

Kanada. - Kanadiškė lėktuvų statybos bendrovė Haviland Aircraft sukonstruktavo ir pradėjo gaminti labai tylūs lėktuvus Dash 7. Dash 7, paėmęs 50 keleivių, skrenda labai tyliai. Be to, jam pakilti ir nusileisti reikia labai trumpo įsibėgėjimo tako. Dash 7 suvaratoja žymiai mažiau benzino, kaip ilg šiol esamieji lėktuvai kad suvaratoja.

Prie Dash 7 lėktuvo konstrukcijos prisidėjo ir kanadiškė vyriausybė, paskolindama lengvomis sąlygomis 90 milijonų dol.

The Iron Curtain Isn't soundproof.

She can't come to you for the truth, but you can reach her. Radio Free Europe does get the truth through.

Write to Radio Free Europe, Box 1066, New York, N.Y.

Published at a public hearing in cooperation with The Advertising Council.

ROCKFORD, ILL.

Padėka Čikagos šauliams

Amerikos Lietuvių Tarybos Rockfordo skyrius siūnia broliams Vytauto Didžiojo Rinktinės šauliams Čikagoje širdingą padėką už suteiktą vertingą paramą - Lietuvos šventės Vasario šešiolikto minėjimo programos paruošimą su dainomis ir giesmėmis Lietuvių Klubo didžiojoje salėje ir už įspūdingą žygį į bažnyčią: uniformuotų šaulių vyrų ir moterų drausmingas maršų žygis, miesto policijai lydinč, Rockfordo publikai labai patiko.

Rockfordo lietuviai dėkoja už šaulių moterų giedojimą ir šaulių tai dienai pritaikintą vaizdėlį ir ypač dėkoja Dr. Vytautui Dargiui už jo pasakytą gražią kalbą, pritaikintą Lietuvos Nepriklausomybės minėjimo šventėje.

ALT Rockfordo skyriaus valdyba dėkoja Rockfordo svečiams čikagiečiams ir vietiniams, kurie prisidėjo aukomis ir darbu, ypač pirmininkas Petras Šernas, Augustas Pocius, Augustinas Kapačinskas ir kt.

Aukų surinkta tūkstantis dolerių su viršum, iš ko matome, kad čikagiečiai paliko daugiausiai. Jiems didelis ačiū.

Žvalgas

Susirinkimų

PRANEŠIMAI

SVARBUS SUSIRINKIMAS
J. A. V. Reg. Lietuvių Bendruomenės Marquette Parko Apylinkės metinis narių susirinkimas šauktamas kovo mėn. 28 d. tuojau po 11:30 p. m. apm. parapijos salėje 6820 South Washington Ave. Bus labai svarbių reikalų aptariami. Prašoma visus skaitlingai dalyvauti. Tuomi parodysite, kad jums rūpi ne tik savi reikalai, bet ir kenciančių lietuvių pavgime. - VALDYBA.

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai - Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
Tel. WA 5-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: Frontier 6-1882

GRADINSKAS
STEREO RADJAS
IR
MAGNETOFONAS
Namų Elektra ir Baterija
2512 W. 47 ST. • FR 6-1998
Atid. 9-6; pirm., ir ketv. 12-8.
Sekm. ir treči. uždaryta.

GELES VISOMS PROGOMS.
Beverly Hills
GELINYCIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

GELININKAS
Linksmumo arba liūdesio valandom
(PUTRAMENTAS)
gražiausios gelės ir vainikai antkapui papuošimui ir sezoninės kapams gelės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. - 586-1220

Crush all smokers' dead!

FIGHT HEART DISEASE

GIVE HEART FUND

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI KIEKVIENA DIENA BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Pasirenk pasitikti savo Dievą". - Amoso 4:12.

Tikrasis būdas pasirengti pasitikti Dievą ir klausyti jo nutarimo apie amžinąjį žmogaus likimą nėra, kaip paprastai manoma, pradėjimas pasirodyti gerai ir šventais tik tada, kai žmogus pasensta arba suauga ir pamato besartinančią mirtį arba kokią kitą nelaimę. Prisirengimas pasitikti Dievą turi prasidėti nuo tos valandos, kai mes nusigręžėme nuo nuodėmės ir pasidareme tikinčiais. Nes tuokart mes esame prašomi pristatyti savo kūnus Dievui kaip gyvas ir šventas ir jam patinkamas aukas. Po to mes gauname jo dvasios ir pasidarome jo mokykliniais ir per visą likusį gyvenimą esame prirenjami dalyvauti su savo Atpirkėju jo garbingoje karalystėje.

Kas antrą antradienį Sophie Barcus radijas skelbia švento Rašto tyrinėtųjų aiškinimus.

Visi žino, kad mirtis yra žūri ir paleičia kiekvieną. Bet kur yra mirtusieji? Į tą klausimą atsako knygotė "Viltis po mirties", kurią gausite nemokamai. Rašykite:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET,
CHICAGO, ILLINOIS 60629.

SV. RAŠTO TYRINĖTOJAI

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

Telef.: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef.: TOWNhall 3-2108-9

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

AIKSTĖ TUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAKDOMA VIETA
R. Epublie 7-3600 R. Epublie 7-3691

EUDEIKIS GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE

Tel.: YArds 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas: LAFayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Associacijų

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTĮ.
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS

TOMAS IR LAURYNAS LABANAUSKAS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIUNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET R. Epublie 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

"DIDVYRIS"

1941 metais vokiečių armijos vejami rusai, lietuviai paliko galybę ne tik sudaužyti ar sugadinti tankų bei kitokių karo padarų, bet ir įvairiausių sprogmenų. Frontui praūžus, dauguma jų buvo surankioti ir vokiečių įsakymu suvežti į tam tikras surinkimo vietas. Tačiau, kaip ir per I-ąjį Pasaulinį karą, dalis sprogmenų pateko į paauklų rankas. Vieniems jų reikėjo parako, kitiems sviedinio vamzdžio, treči norėjo draugams pasirodyti, kad jie gali išardyti, — ir taip šimtai "ekspertų" bandė savo laimę.

Pasvitinio valsčiūje buvo toks atsitikimas. Trylikmetis ūkininko piemenukas rastą artilerijos sviedinį parsinešė namo ir paslėpė. Sekmadienį ūkininkas su žmona išvažiavo į bažnyčią. Likęs su 9 ir 10 metų ūkininko vaikais, piemenukas nutarė sviedinį išardyti. Jo darbas sekėsi su vaikams, kaip vyriausias ir visko "žinovas", pasakė: "Pasi-traukite nuo čia. Jei tas vamzdis sprogs, tai aš vienas žūsiu. Aš nenoriu, kad ir jus užmuštų".

Mergaitė, pabėgusi užlindo už medinio stulpo ir rankomis jį apsikabinusi stebėjo sviedinio ardymą, o berniukas pasitraukęs kelis žingsnius taip pat stebėjo "žinovo" darbą. Staiga sviedinys sprogo. Sužalotomis rankomis pas kaimyną pagalbos atbėgusi mergaitė pasakė, kad bėgdama nei broliuko, nei piemenuko ji nebemačiusi ir kas su jais atsi-

tiko ji nežino. Grįžęs tėvai ilgai runkiojo savo sūnaus ir "didvyrio" piemenuko kūrybą. Mergaitė, nors ir sužalota, pasakoją kas atsitiko.

Tokių atsitikimų visame krašte buvo ne vienas. Tai vis "žinovų", "didvyrių" ir smalsuolių aukos, kurių žmonija, tur būt, niekad neišvengs. Patyrimas ir žinojimas, atrodo, veltui negaunamas.

Pranas Adomaitis

JŪRŲ TEISĖ

New Yorkas. — Kovo 16 d. suvažiavę į New Yorką viso pasaulio apie 4.000 delegatų, pradėjo svarstyti jūrų teisę Jungtinių Tautų rūmuose ir jos priežiūrą. Tai bus tuo klausimu trečioji konferencija.

Suvažiavusių delegatų konferencija, pasidalinusi grupėmis, nori išdribti konvenciją arba tarptautinę sutartį, kuri apimtų visus jūrose ir vandenyse tautų bei valstybių veiksmus. Sutartis apribotų teisę tu valstybių, kurios prieš tai prie jūros bei vandens krantų. Ji apims žuvavimo teisę, laivų laisvę ir apsaugą, teisę išnaudoti mineralus esančius vandenų dugne. Taipgi bus apsvaistytas žemės alyvos nuosavybės klausimas, kurios vien tik Didžiojo Vandens dugne, jo šiaurinėje dalyje netoli krantų, skaičiuojama, jog yra apie 1.500 mil. statinių, 3.000 mil. dolerių vertės.

TRUMPAI

— **Edvardas Palaitis**, naujasis mūsų skaitytojas iš Berlyn apylinkės, atsiuntė tokį laišką: "Siunčiu 5 dol. už kalendorių ir kartu noriu išreikšti, kad esu patenkintas Naujienomis ir jų nusistatymu". Dėkui už auką ir už pareikšimą, kuris padeda teisingam viešosios opinijos formavimui.

— **Bruno Gramont**, 6640 So. Fairfield Ave., Chicago, Ill. 60629, Lietuvių Prekybos Rūmų sekretorius, priima iš lietuvių kilmės abiturientų ir studentų pareikšimus gauti \$750 stipendiją. Skiriamos 3 stipendijos ir joms pareikšimai paduodami iki balandžio 31 d. Stipendijos bus įteiktos laike metinio LPR banketo.

— **Juzė Gulbinienė**, Chicago, Lietuvos Tarybos narė, lankėsi Naujienose. Ta proga pratęsė prenumeratą. Dėkui už vizitą, informacijas pokalbių ir už dėmesį Naujienų parai.

— **Antanas J. Gusėnas-Gustainis**, daugelio knygų autorius ir spaudos bendradarbis, lankėsi Naujienose aptarti naujos knygos leidimo reikalus. Būsimos knygos dalis "Saugok savo sveikatą" yra spausdinama Naujienų atkarpoje ir susilaukė didelio skaitytojų dėmesio. Knyga turės dideles reikšmes lietuvių sveikatingumui.

Joje bus ličiami higienos ir ligų prevencijos klausimai taip pat duodami patarimai bei aprašomi pagrindiniai sveikatingumo dėsniai bei šaltiniai. Dėkui už vizitą, komplimentus Naujienoms ir jų bendradarbiams taip pat už įteiktą auką Naujienų parai.

— **Juozas Bardauskas** iš Bridgeporto apylinkės lankėsi reikalais Naujienose ir išreikšė savo pritarmą jų darbui įteikdamas spaudos paramai 6 dol. Tos apylinkės tautietė užsiskakė Naujienas 6 mėn., bet pavarė prašė neminti. Dėkui už paramą ir už dėmesį. Platinimo vajuas proga Naujienos yra siunčiamos susipažinimui 2 savaites nemokamai pagal gautus pageidavimus arba atsiųstus galimų skaitytojų adresus.

— **Sigita M. Mažeikaite** iš Marquette Parko apylinkės baigė komercijos mokslo bakalauro laipsnį DePaul universitete. Dean L. Guzas baigė biznio administracijos mokslus.

— **Ričardas Kolimas** yra St. Paul aukšt. mokyklos garbės mokinio sarašuose.

— **Dail. Giedrės Žumbakienės** emalio ir grafikos darbu paroda atidaroma Dievo Motinos parap. salėje, Clevelande, kovo 27 d. 7:30 val. vak. Paroda ruošia Korp. Giedrė. Ji tesis iki kovo 28 d.

— **Jonas Kreivėnas** iš Marquette Parko apylinkės, Clevelando konservatorių klubo kviečiamas, praėitį savaitgalį skaite paskaitą apie savo skaudžią patirtį Sibire, išgyvenimus okupuotoje Lietuvoje ir apie spūdižius Amerikoje.

— **Dr. Marlynas Trautrimas**, Fremont, Nebraska, Midland kolegijos profesorius, buvo pagrindiniu kalbėtoju Omahos

lietuvių Vasario 16 minčių. Programoj dalyvavo tautinių sokių grupė Aušra ir Moterų klubo vedamos mokyklos mokiniai, kuriuos senai paruošė mokyti K. Kartanichė.

— **Dail. Antano Petrikono** darbų paroda ruošiamą Marquette Meno galerijoje, 3215 W. 63 St., balandžio 3 d. Ji tesis iki gegužės 31 d.

— **Jozefina Kriščiūnienė** ir redakt. Juozas Pronskis, palai kydami senas lietuvių tradicijas, vardinių progą iškėlė visiems Naujienų tarnautojams vaishes J. Kriščiūnienė šiomis dienomis grįž iš žiemos atostogų savo rezidencijoje Miami Beach, Fla., dalyvauti dukraitės Tinos Austin vestuvėse, o po šių vaišių vėl ten išvyks ta, o grįs į Beverly Shores, Ind., tik gegužės pradžioje.

— **Leonidas Plyušė**, disidentas prieš komunizmą, kovotojas už Ukrainos nepriklausomybę, kankintas Sov. Sąjungos psichiatrinėse ligoninėse, kalbės masiniame susirinkime New Yorko Manhattan centre kovo 27 d. 7 val. vak. Taip pat kalbės Simas Kudirkas, Pavel Litvinov, sen. Henry Jackson ir kiti JAV kongreso atstovai.

— **Solistė ir rašytoja Birutė Kemežaitė** išskrido į Europą įvairiais meno, visuomeniniais ir lietuvių kultūros reikalais.

LDD IR JOS VEIKLA

NEW YORK, N. Y. — Lietuvių Darbininkų Draugijos 7-ta kuopa posėdžiavo 1976.III.7 d. Pirmininkė Bronė Spudienė atidarė ir pravedė susirinkimą. Ji priminė, kad suauktas metinis ir pirmas susirinkimas šiais metais.

Pirmiausia po Naujų metų kuopa surengė Jono Vilkaičio prisiminimą, suėjus vieneriems metams nuo jo išsiskyrimo iš mūsų visų tarpo. Dėl to parengimo, dėl blogo oro, vėliau dėl kitų organizacijų suvažiavimo teko atidėti mūsų šauktus susirinkimus.

Bronė Spudienė perdavė kuopos sveikinimus E. Mikužūtės, kuri neseniai viešėjo N. Y.-ke. Kuopos nariai: Buivydienė, Zaiduonaitė, Alėsėkaitė ir Bukaveckas atsiuntė geriausių linkejinų 7-tai kuopai. Čia paminėtu 7-tos kuopos narių fotografijos buvo atspausdintos dviejose amerikiečių laikraščiuose. Floridoje ir apšviesta jų nuveikti darbai.

Bronė Spudienė pirmininko žodyje pranešė, kad praėitais metais kuopos veikla buvo gana didele.

Kuopa surengė atsisveikinimą nariui Jonui Vilkaičiui, ir po mirtinį pagerbimą; pastatydamą jo portretą ant stalo.

Kuopa surengė savo išleistos istorijos pristatymą, kuriame kalbėtojai vertino išleistą knygą. Surengė 35-tąjį margučių balių. Paminėjo didvyrius Darių ir Girėną. Kviesiti kalbėtojai priminė jų žygi. Draugija paskatino kitus sambūrius pagerbti didvyrius. Kuopa suorganizavo autobusą į New Jersey Rūtos Radijo gegužinei parenti.

Šių metų pradžioje jau su ruošėme Jono Vilkaičio vienerių metų netekimo prisiminimą. Kalbėjo žurn. Juozas Petrėnas pagrindiniu kalbėtoju. Buvo atsilankęs Vlko vicep. Juozas Audėnas. Pranešė, kad mirė P. La-

HELP WANTED — FEMALE

Darbininkų reikla
REIKALINGA KARTU GYVENTI NAMU BUOSOS. PADEJEJA dėl vyresnio amžiaus moters. Privatus kambarys su vonia ir TV pukiame name su oro vėsinimu River Forest apylinkėje. Reikla suprasti angliškai. Skambinti angliškai nuo 12 vidurdienio iki 7 val. vak. Tel. 369-9435.

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikla
CLEAN UP MAN WANTED
To Take full responsibility for cleaning in printing plant. Excellent benefits, good location. Apply in person: BATES GRAPHIC INDUSTRIES 6029 W. 31st St., Cicero, Ill.

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

HOMEOWNERS POLICY

Call Frank Zapalis 3208 1/2 W. 95th St. GA 4-8654
State Farm Fire and Casualty Company

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBOS
Pardavimas ir Taisyimas
2446 WEST 69th STREET
Tel.: RPublic 7-1941

— Trys operos — Juodas

Laivas, Gintaro Saly ir Priesaika yra statomos gegužės 8, 9, 15 ir 16 dienomis Chicagoje. Spektaklių bilietai jau gaunami Vaznelių prekyboje, 2501 W. 71st St. Krautuvė atidaryta kiekvieną dieną nuo 10 val. ryto iki 6 val. vak., o pirmadieniais ir ketvirtadieniais iki 8 val. vak. Chicago Lietuvių Opera kviečia visus įsigyti bilietus iš anksto. (pr.)

vinskas, parašęs 3 knygas ir pats jas išleisdamas. Jis daug periodinės spaudos leidinių įrašo ir atidavė universiteto bibliotekai. Kuopa ruošiasi prisiminti ir pagerbti Darių-Girėną prie joms pastatyto paminklo, šių metų liepos mėnesį ir kviečia Kestutį Miklą pagrindiniu kalbėtoju.

Nutarta rengti margučių balių ir rengimo komisijon išrinkta M. Vosilka, O. Pėstininkienė, L. Sateikienė, Būblaitienė, Alb. Sakalas ir visi valdybos nariai. Pirm. Bronė Spudienė applanke p. Buivydienę Floridoje, kuri daug metų buvo 7-tos kuopos sekretorė.

Buvs 7-tos kuopos prot. sekr. ir Centro narys Povilas Kriaučiukas mirė vasario mėnesio pradžioje, Floridoje. Palaidotas Linden, N. J. Susirinkime buvo pagerbtas narių atstojimu ir minutės susikaupimu.

Iždo sekr. Jonas Galinis perskaitė pajamas, išlaidas ir kasos stovį.

J. Petrėnas pranešė, kad Kelio bėdos nėra tokios didelės, kaip atrodė red. J. Sondai susirgęs, Sonda šiek tiek jau dirba redakcijoje, bet jis negalės dirbti tiek daug, kiek anksčiau. Blogiausiai su raidžių rinkėju. Kol kas raides rinks 3 žmonės.

Valdyba ir revizijos komisija vienbalsiai perrinkta buvusioji pirm. B. Spudienė, vicep. adv. St. Briedis, prot. sekr. Ant. Šateika, iždo sekr. Jonas Galinis, ižd. Petras Mačys. Iždo globėja Marytė Vosilka ir Albinas Sakalas.

Julytė Radvilaitė

CICERO

Vasario 16 papildomai Cicero Altos skyrui po 10 dol. aukavo: Adam Bernadišius, S. Butkus, Paul Putrim, Mečys Skrudys, daktarai Robert ir Bernadette Strzyz ir 5 dol. Donald Zellhart — Don's Flower Shop.

Viso šiais metais Vasario 16 proga Cicero Altos skyruije gauta aukų 1043 dol. ir 56 c., iš kurių 800 dol. įnešta Altos centrui. Dabar ruošiamasi birželio 18 d. parapijos salėje, kur paminėti žiaurieji komunistų darbai.

S. P.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zėmė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIMS
DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road. Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS - VALDYMAS - NOTARIATAS - VERTIMAI

VISŲ RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTORA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

IR GYVENKIME ČIA

10 BUTŲ mūras ir vakarus nuo Cicero Ave. Virš \$19,000 pajamų, žemi mokesčiai. Puikus investavimas. GERAI ISLAIKYTAS 4 puošnių butų mūras. Geros pajamos, Savininkas finansuoja.

NAUJASIS MŪRO BUNG. 4 kamb. butas 1-me aukšte ir 2 kamb. viršuje. Mūro garažas. 1 vakarus nuo Kedzie.

SIMAITIS REALTY

Insurance, Income Tax

2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878

6 butų iškilus grožio gelsvas mūras. 4 auto mūro garažas. Patiks ir jums, Marquette Parke, \$66,000.

2 butų puikus mūras, atskiri šildymai, 2 auto garažas. Marquette Parke. Arti mūsų, \$27,900.

ARTI 73 — California 20 metų puikus 6 kamb. 2 aukštų mūras ir 2 auto mūro garažas. Labai patrauklus gyventi, \$23,300.

SAVISTOVIAM profesionalui ar kiekvienam žmogui galima gerai pirkti 2 aukštų mūro namą, lukus 6 kamb. butas ir modernus biznis. Namą prieš 18 metų statytas beveik prieš Marquette Parką, \$38,000.

9 kambarių kaip naujas ranch. 2 virtuvės 2 vonios, nauji karpetai. Arti Beethoven Parko. Galite greit užimti, \$36,500.

2 BUTŲ modernus mūro namas su garažu. Atskiri šildymai. Ramt graži gatvė Marquette Parke, \$36,600.

MODERNUS 4 BUTŲ mūras ir 2 auto mūro garažas. Atskiri šildymai. Cent art cond. Arti Maria High. — \$45,500.

VALDIS REAL ESTATE

2625 West 71st St. Tel. RE 7-7200

RUD'S REAL ESTATE

PIRKST — PARDUOST — NUOMOST

IVAIROS DRAUDIMAI

Maloniai jums patarnaus

BALYS BUDRAITIS

4369 ARCHER AVE. CHICAGOJE Tel. 254-5551

LEMONTO APYLINKĖJE

135-TA IR ARCHER AVE. Tel. 257-5881

M. A. SIMKUS

Real Estate, Notary Public, INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450

Taip pat daromi vertimai, giminių išskietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Irengiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatu menius visu rūšių namo apšildymui, air-conditioning, vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.

DOMAS ZUKAUSKAS

4444 So. WESTERN AVE. Chicago, Ill. 60609. Tel. VI 7-3447

D E M E S I O

62-80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI

Tiktai \$70 pusemetį automobilio Liability apdraudimas pensininkams.

Kreipitis:

A. LAURAITIS

4645 So. ASHLAND AVE. 523-8775

Pasveikink savo draugus per "Naujienas"

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARIA NOREIKIENĖ — VYTAUTAS ZUKAUSKAS

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-2737

Didelis pasirinkimas gerų rūšių įvairių prekių.

MAISTAS IŠ EUROPOS SANDĖLIŲ.

MOVING — Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737

3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3220

V. VALANTINAS

JUBILIEJINIŲ METŲ

NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJENOMS šiemet suėjo 60 metų. Minint tą sukaktį, gerbiant pirmojo Amerikos lietuvių dienraščio steigėjų bei lietuviškos spaudos pirmųjų ir atliekant būtinas pareigas amžinam lietuvių išlikimui skelbiamas Naujienų platinimo vajus.

NAUJENOS tvirtai stovi ir kovoja už Lietuvos ir paverstų lietuvių laisvę, neidamos ir nesidėdamos ir sanderius su okupantais ar jų igaliojiniais.

NAUJENOS palaiko visas lietuvių demokratines grupes, jų bendras institucijas ir remia visu lietuvių bendruosius darbus bei tikslus.

NAUJENOS atstovauja tyliąja lietuvių daugumą šiais pasimetimo, retotikos ir politinių iliuzijų laikais. Jos yra visiems idomos, naudingos ir reikalingos, net būtinios. Ne veltui, geroje draugijoje girdi Naujienas yra mada. Lai ta mada tampa jas prenumeruoti.

Todėl Naujienų vadovybė ir Vajaus komisija Jubiliejinių metų proga skelbdama platinimo vajų kreipiasi į visus lietuvių pasekti lietuviškos spaudos pirmųjų pavyzdžiais užsiprenumeruojant Naujienas tikslu sudaryti grandinę tolimiems darbam ne tik laikraščio, bet ir visos lietuvių, taip pat pavergtos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, siekiant visuotinio lietuvių reikalo renesanso.

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — \$30.00, pusei metų — \$16.00, trims mėn. — \$8.50, vienam mėn. \$3.00. Kitose JAV vietose metams — \$26.00, pusei metų — \$14.00, vienam mėn. — \$2.50, Užsieniuose — \$31.00 metams. Susipažinimui siūdoma savaitę nemokamai.

Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJENOS,
39 So. Halsted St.,
Chicago, Ill. 60608

☐ Siunčiu dol. Naujienų prenumeratą, Jubiliejinio vajaus proga paremdamas lietuvišką spaudą.

☐ Vajaus proga prašau siųsti Naujienas vieną savaitę susipažinimui nemokamai ir be jokių išpareigojimų.

PAVARDE IR VARDAS

ADRESAS

KNYGOS ANGLŲ KALBA

A. VISIT TO SOVIET OCCUPIED LITHUANIA. Cikagietis išpūdi oku puotoje Lietuvoje apsilankius. 101 ps. Kaina \$1.00.

J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Pikantiškų ir intymų nuotykių aprašymai, paimti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gyva kalba, gražiai iliustruota 150 ps. Kaina \$2.50.

Kristijonas Donelaitis, THE SEASONS. Klasinės poemos "Metai" poeto Nado Rastenoio vertimas. Gražus leidinys, 127 ps. Kaina \$3.00.

Dr. Juozas B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLK Vytauto bročiai, paliečiant to laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją. 211 ps. Kaina \$3.00. Kietais viršeliais \$4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairioms progoms. Jas ir kitas knygas galima įsigyti atsilankius į Naujienas arba atsiuntus čekį ar pinigine perlaide.

NAUJENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608